

SCHERZANDO

REVISTA CATALANA MUSICAL

ANY XV.

GIRONA. X JULIOL M.CM.XXIV.

NVM. CXLXIV

A l'Associació de Música

II

L senyalar en nostre article últim lamentables defectes posats de manifest per la Junta de la Associació, n'hi observarem un de ordre capital que motivà entre els associats serioses protestes. Deiem en nostre article últim que els forasters no socis, gaudeixen dels millors espectacles de la Associació amb mellors aventatjes econòmiques que els mateixos associats, donant-se el cas curiós de que aitals beneficis, en participen ademés d'aquells, persones que resideixen a la capital. Es això un fet evident que podriem provar documentalment inclús citant el nom de aquests afortunats.

La Associació te establertes tres classes de quotes que son: 60, 36 i 30 pessetes anyals amb dret a quatre, dos i una invitació respectivament. Cal reconèixer que aitals quotes son excessivament modestes tinguent en compte l'importància de la majoria dels concerts que ens ofereixen; més tampoc cal oblidar que els tres mesos de istiu, els socis segueixen pagant les quantitats corresponents sense que l'Associació celebri espectacle de cap mena. Conseqüència d'això es que els socis tenen el deure de no rehusar cap de les càrregues econòmiques de l'Associació, acceptant els concerts reglamentaris de més o menys valor que se celebrin. Amb això res tindriem que objectar de no haver hi persones que solsament gaudeixen dels espectacles de la més alta transcendència abonant solsament una quota sola, que pertany al més que se celebra tant important manifestació musical. El últim concert de la Orquestra Pau Casals n'hagut una prova palesa. De aquesta equivocada actuació s'en deriven naturals conseqüències que posen als associats a un nivell de desventatjes no solsament de extrem econòmic, si que també de ordre de comoditats, car se dona el cas de que

aquests excepcionals beneficiats, disposen de les millors localitats que tindrien que ésser únic i exclusivament reservades per els associats. Vegis el que sobre aquesta actuació deia *El Gironés* arran del concert Pau Casals:

«Fins el nostre còs angoixat per la tortura d'un mal seient, en un lloc indesitjable sota el punt de mira de la comoditat, aguantà impassible les tres hores de la magna vetllada.»

Amb sobrada raó afegeix el colega:

«Però no desitgem repetir la prova. Per dissort, arribarem al Teatre amb un lleu retard, abans no obstant de començar la filigrana de Berlioz... el pati plè... el segon pis, plè... el paradís. semi-plè... ens inquibirem a on poguerem, i desde aquella alta atalaia, en els moments d'intermezzo i de lleure, esguardarem els que amb més fortuna ocupaven còmodes sitials... Es que ens envaia l'enveja? No; ens sentíem molestos, protestavem en el nostre fur intern del criteri de la Junta de l'Associació, al establir el criteri massa difús i còmode, de qui primer hi és, primer té.»

I acaba diguent:

«Si els drets de tots fossin iguals, no tindriem res a dir-hi; però, és que els drets de tots no eren els mateixos... Així, nosaltres, socis de l'Associació de Música, paguem tot l'any una quota, tant si anem al concert com si no hi anem, tant si és a l'hivern com a l'estiu, i sense aquesta quota, encara que un cop cada tres anys vingués en Pau Casals, l'Associació no existiria.

Doncs tenim un dret de preferència indiscutible: Perquè els bons amics de la Junta, no conjuminen una solució que ho arranji tot?

Nosaltres ho esperem, al empar del seu bon criteri. Si és que volen, els hi oferim el nostre modest concurs.»

El criteri exposat per el colega al coincidir exactament amb el nostre, reflexa fidelment un estat de opinió i es en aquesta a qui s'ha de donar una justa satisfacció.

La Junta de l'Associació, per si sola, no realitzaria pas tan esplèndides manifestacions de cultura; indubtablement necessita del concurs dels socis, i es en aquests a qui ha de guardar totes les consideracions degudes.

Nosaltres volem que l'Associació visqui esplendorosament, i per el conqueriment de lo que constituïexi un viu desig, hi aportarem nostres mellors entusiasmes sens renunciar en callar tot lo que creiem perjudicial i amb això tenim la seguretat de complir un deure sacratíssim.

Sortosament figura a la Junta persones de criteri elevat, com son En Josep M.ª Dalmau Casademont, de esperit cultíssim, ànima viventa de l'Associació, el qual amb la valiosa cooperació dels bons amics En Baró, Busquets, Audouard, Valls, etc.,

tots aquests de abnegació provada, constituïxen la millor garantia de que al igual que nosaltres ens mou un sol ideal que no es altre que la millor prosperitat de la Associació.

Amb aquest article donem per acabada nostre campanya de ideologia i celebrem el no haver de insistir més sobre aquest extrem.

T. SOBREQÜÉS

Comentaris

L'Escola Municipal de Música

N la quietut serena de la ciutat ens acaba d'arribar una nova que ens ha omplert de joia. L'Ajuntament de Girona ha aprovat la creació de una Escola Municipal de Música. Això es en principi una bella concepció, que nosaltres tenim que agrair des de el fons de la nostra ànima. La protecció desinteressada per l'ensenyament de la música—com per l'ensenyament de tota bella art—revel·la gaiament una finor exquisida d'aristocràcia. I ara nosaltres des d'aquestes pàgines elevem l'encenser per aquells ciutadans qui pensaren en tan noble cosa.

Però al mateix temps que aixequem el braç amb la flaira exquisida del encens, siens permés, també, el gest ample i sincer del comentari, nostre i personal; comentari que serà dit de la faïçó més cordial i amiga que sapiguem.

Trobem nosaltres que el projecte aprovat per l'Ajuntament, es una cosa migrada que no respon en cap manera a les necessitats de Girona.

La creació de l'escola amb tres professors, solament, es ja una equivocació inicial. Pod admetres molt be un professor de piano i solfeig per ésser una cosa racional i lògica, però no pod admetres en cap manera un sol professor d'instruments de corda, com tampoc un sol professor d'instruments de vent.

Mai per mai, un professor de violí podrà ensenyar al ensems el violoncel o contra baix, com tampoc un d'aquests dos últims instruments ensenyarà amb prou perícia el violí. Pretenir lo contrari es vulguer subjectar a l'alumne a una sèrie de vicis d'origen que no podran remeiar-se fins que es posi incondicional a les ordres del professor adequat. I això ja suposa en la creació de l'escola una eficàcia negativa i perjudicial,

Lo mateix podem dir del professor d'instruments de vent. Aquest podría ensenyar fiscorn, cornetí, trombon, però mai podrà realitzar l'ensenyament complert dels instruments de fusta que per la seva contextura son ben diferents de sistema.

I aquesta equivocació de principi tenim, nosaltres, el deurer de fer-la obiradora als ulls de la corporació municipal, per a que modifiqui el projecte en profit de l'alumne.

Fassi l'Ajuntament un assaig d'escola de música, orientis la seva actuació vers un pla racional d'estudis limitant els ensenyaments en les disciplines més generals i útils; solfeig, piano, violí, violoncel, flauta o clarinet; o mellor encara, fassis una escola complerta que vingui a omplir totes les necessitats, i resolgui el problema de la veritable escola municipal de música, digna de la ciutat que l'ostenta. Nomenis un professor de solfeig i piano, un professor per cada instrument — violí, violoncel, flauta-clarinet... amb l'avantatge que el professor d'aquest últim pod ensenyar per la seva analogia tenora, tiple i flaviol - i un sol professor per instruments de metall—fiscorn, cornetí, trombon... —els quals també poden ésser ensenyats per un sol professor.

En resum que els professors que estrictament cal nomenar per a respondre a una seriosa organització; son: un de solfeig i piano; un de violí; un de violoncel; un d'instruments de fusta — clarinet-flauta. tenora, tiple, flaviol; i un altre de instruments de metall — cornetí, fiscorn, trombon, fiscorn-tenor, tuba... De lo que resulta que amb dos professors més dels proposats en l'acord municipal s'omple d'una manera pràctica l'ensenyament de la música.

Fer això, que suposa sols un petit augment a lo consignat representa la brillant resolució d'un problema de necessitat, que es per lo que ens pensem que haurà sigut creada l'escola. Fer lo contrari es obrar amb un esperit raquític i arbitrari que cal evitar totseguit que prengui cos de realitat.

I. RODRIGUEZ GRAHIT

De concerts

Orquestra Pau Casals i Pau Casals violoncel·lista

ADA volta que En Pau Casals ens dona una nova audició amb la seva orquestra notabilíssima, es per nosaltres i segurament per tots els que l'escolten, una altre manifesta revelació. Sens eufemismes, podem dir que la meritíssima orquestra ha assolit el grau màxim de perfecció, i es que son cabdill En Pau Casals ha impregnat la seva sàvia esperitualitat a tot el professorat, i aquest atent i devot, segueix els concells del savi mestre amb la convicció del deure complet i amb el desig de que la obra modelada per En Casals, respongui a l'alta ideologia que no es altre que el volguer-se situar orgullosament a un lloc preeminent.

Les obres interpretades en aquest concert en sa majoria ens eran ja conegudes, i a totes elles hi observarem una execució acabada, delicadament matisades, sense duresa, amb emoció, sensibilitat musical i perfecta comprensió de les distintes personalitats dels autors que integraven el programa que eran: Berlioz, Schubert, Liadow, Granados, Morera i Wagner.

Figuraba en el programa la nota simpàtica que no se oblida mai En Pau Casals; la aparició d'obres de autors catalans. Tocant aquesta vegada el turn als mestres Granados i Morera. Del primer l'amorós intermezzo de *Goyescas*, i del segon la sardana *Serra amunt*; orquestrada amb ingeni i gràcia. Es una de les sardanes que més ens encanta de En Morera. Es la ànima del mestre que canta el seu poble amb un llenguatge melòdic de gran riquesa que ens arriba a l'ànima i que emociona inconfundiblement. El públic desbordà en entusiasme, obligant a la orquestra sa repetició, accedint En Pau Casals que tant admira les coses nostrades i que n'es indubtablement un enamorat fervent.

L'interès i admiració amb que el públic seguia el curs del concert, traspasà els seus límits en aparèixer a la llotja escènica En Pau Casals amb son violoncel. Tot elogi resultaria pàlid davant de la realitat de son art que no te ponderació. Es sencillament l'artista únic que suggestiona a les multituds d'arreu del món. El nostre públic es manifestà sens reserves emocionat, tributant-li una ovació com mai havíem sentit, corresponent el sobirà dels violoncel·listes, interpretant fora de programa la deliciosa melodia *La tarda de Schumann*.

Tant admirable manifestació musical ha tancat dignament el segon curs de la Associació de Música.

T. S.

«Cançoner Popular de Catalunya»

Concurs. — Any 1924

L'«Orfeó Català», amb el fi d'intensificar l'aplega de materials per a l'Obra del «Cançoner Popular de Catalunya», a tots els amadors de la cançó popular de terres de llengua catalana (Catalunya, Balears, València, Roselló) adreça la present convocatòria de concurs que serà regida pel següent cartell:

Premi de 1.000 pessetes al recull de cançons populars catalanes, inèdites i no premiades en cap altre concurs, o variants de les ja conegudes, que per sa importància i qualitat en sigui mereixidor a judici del Jurat.

Dos premis de 500 pessetes cada un als reculls que segueixin en importància al guanyador del premi anterior.

Premi de 1,000 pessetes al recull de ballets, danses i comparses populars catalanes, inèdites i no premiades en cap altre concurs, que per sa importància en qualitat i quantitat en sigui mereixedor a judici del Jurat.

Premi de 250 pessetes al recull més abundós i important de cants i cantarelles d'infants i jocs infantils amb tonada, inèdits i no premiats en cap altra concurs, o variants dels ja coneguts.

Premi de 250 pessetes al recull més abundós i important de toques i crides típiques i tota mena de música popular que no siguin cançons, danses o ballets i siguin inèdites i no premiades en cap altre concurs, o variants de les ja conegudes.

Premi de 250 pessetes al recull més abundós i important de tota mena de cançons de curta dimensió (com són corrandes, follies, cançons de pandero) amb les tonades que se n'hagin pogut recollir; la lletra de cada cançó ha d'ésser inèdita en tot o en part i no premiada en cap altre concurs.

1,000 pessetes destinades a millorar els premis que s'ho mereixin, o a distribuir en accèssits entre els reculls de tota mena que, no havent estat premiats, mereixin distinció a judici del Jurat.

El Jurat estarà format per representants de les entitats: «Centre Excursionista de Catalunya», «Institut d'Estudis Catalans», «Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya», i de l'Obra del Cansoner Popular de Catalunya.

Barcelona, 1 de maig de 1924. *Joaquim Cabot*, President de l'«Orfeó Català». —
Pasqual Boada, Secretari.

Noticiari

El solt publicat en nostre número prop-passat en rèplica envers una nota llegida a la premsa referent al haver tocat sol En Pau Casals en l'últim concert, i que nosaltres el judicarem molestós, la Associació de Música ens demana fem constar que aquella nota, no solsament no fou donada per la Junta, si que ella fou la primera que li sorprengué llegir el solt de referència, faltat de fonament i apartat absolutament de la realitat. Aixís doncs el solt no fou de «comptaduria» com s'oposava, i al fer-ho constar amb satisfacció, queda plenament demostrat que en l'essencial, ens assistia la raó que es la aclaració que en definitiva'ns interessava fer.

§ Ha sigut resolta favorablement i a completa satisfacció la qüestió pendent entre els Sidicats Musicals de Catalunya i el de aquesta provincia. Cursades ben raonades comunicacions entre les dues entitats litigants, s'ha arribat feliçment a un acord, el qual, mantinguent amb dues societats la seva personalitat amb mutu respecte de les disposicions reglamentàries, queden amparats llurs drets morals i materials que es en definitiva l'ideal dignificador de tota colectivitat.

Ho celebrem vivament.

§ La orquestra «La Principal» de la Bisbal, ha assolit un nou triomf amb l'audió de sardanes que ha donat a Alicante amb motiu de les festes de la Olimpiade Ilevantina. Heus aquí l'interessant programa: «La Santa Espina», Morera; «Juny», Garrreta; «El Cavaller enamorat», Morera; «Florida», Pujol; «Cecilia» Juncà; «Devant la Verge», Morera; «Per tu ploro», Pep Ventura; «Nit de vetlla», Gols.

Apropòsit de aquesta audició, un musicògraf alicantí, manifesta el concepte que te de la sardana i diu:

«Contra lo que se cree vulgarmente, la «sardana» no es tan solo una danza típica. La «sardana» constituye un verdadero género sinfónico, basado muchas veces, en temas folk-lóricos de rico valor regional. Pero casi siempre, sin derivarse de motivos populares, encierra en sus melodías espontáneas, llenas de ingenuidad las más de veces, todas las modulaciones sentimentales del alma de un pueblo y de una raza. De aquí que lo mismo cautiven la atención del intelectual, que lleguen a lo más hondo del alma popular, despertando en él, con su *sencilla elocuencia*, un mundo de insospechadas emociones.

Contribuye a darle la gran fuerza de ambiente que la caracteriza, y su especial psicología, que tan atractiva hace a la «sardana», la original y docta contextura de sus instrumentos, entre los que descuella la *vigrosidad lírica* de la *tenora*, cuya voz es la unión de la máxima sonoridad, con la ductilidad también máxima del sonido.

Profanos son estos comentarios y como a tales, pobres y torpes en la expresión. Los temperamentos cultos hallarán en la «sardana» de concierto un manantial inagotable de emociones estéticas y un lema sugestivo de análisis y estudio.»

§ Ha fixat la seva residència a nostre ciutat el mestre de música En Francesc Cibil, el qual se proposa dedicar-se al ensenyament de la música, especialitzant-se a les assignatures de piano, solfeig, teoria i harmonia. Se li ha confiat la direcció del Quartet que actua al Saló Gran-Via, del qual en formen part els celebrats professors En Saló, Vidal i Roig.

Desitjem al mestre i amic que la major fortuna li acompanyi a tots els seus actes.

§ En altre lloc d'aquest número insertem un ben documentat article de En I. Rodriguez Gràhit, posant un atinat comentari al projecte de Escola municipal de música acordat pel Ajuntament.

Suscribim en totes ses parts tot quant exposa l'articulista, per ésser reflexe fidel de una realitat que no admet cap dubte. Pretenir que un mestre d'instruments de corda ensenyi violí i violoncel, es sencillament un cas viciós de origen que en benefici dels alumnes interessats cal evitar a temps. Lo mateix podem dir del mestre d'instruments de vent.

Cal doncs que la nostre Corporació es dongui compte de la importància que això representa, i eviti a temps lo que per manca d'elements de judici podria reportar negatius resultats.

Al amic i regidor En Font i Fargas, el qual ha mostrat sempre interès per totes les belles arts ens dirigim, especialment en el cas present, per ésser ell el que ha proposat i defensat la creació de dita Escola, car un projecte tant beneficiós, seria lamentable no anés revestit de tots aquells elements tècnics tan indispensables per a la formació dels músics futurs.

Tal com se planteja el projecte, repetim sa poca eficàcia, i nosaltres per nostre caràcter creiem un deure prevenir a temps els perills, i al donar al ensems una solució, ho fem amb el desig de que la novella entitat docent dongui el màxim de resultats amb tots els seus aspectes: teòrics i pràctics.